

Raision ja Naantalın Pohjola-Nordenin kesämatka 15. – 18.6.2018

Sellainen ol Viipuri

Tämän vuoden matkalla yhdistyksemme lähti Viipuriin ja Karjalan kannakselle. Kohde herätti heti mielenkiintoni, en ole koskaan ollut Viipurissa. Kuullut olen tietenkin paljon, ja tuttavapiirissäni on muutama sellainen, jonka suku on sieltä joutunut lähtemään, jopa kaksikin kertaa. Ja muutaman matkallelähtijän sukujuuret olivat Karjalassa.

Aamulla lähdimme Hannu Putuksen bussilla kohti itää, matkalla oli 31 jäsentä. Mukaan matkalle nousi oppaamme Anna-Stina Nyby, kokenut Viipurin matkaaja, kuten myös kuljettajamme Hannu Putus, joka muuten oli Kannakselta kotoisin.

Muodollisuudet rajalla menivät vaivattomasti, ei jouduttu pahemmin jonottamaan. Ruuhkaa olisi voinut olla, ei vain lomakauden takia, vaan jalkapallon MM-kisojen takia. Mutta me menimme vauhdilla byrokratian rattaiden läpi ja saavuimme Viipuriin hyvissä ajoin iltpäivällä.

Ensimmäinen tutustumisen kohde olikin Pyöreä Torni, siellä syötiin päivällinen. Torni oli hyvässä kunnossa ja minua henkilökohtaisesti viehätti hyvin paljon se, että seinällä oli Per Brahen kuva. Päivällisen jälkeen oli todella mukavaa lähteä pienelle iltalenkille päivän istumisen jälkeen. Moni meistä käveli takaisin hotelli Severnaja Koronaan ja sai jo ensimmäisenä iltana jonkinlaisen kuvan kaupungista.

Seuraavana aamuna oli ohjelmassa kaupungin kiertoajelu ja pääsimme paikallisoppaamme Nataschan johdattamalle matkalle. Ensin oli vuorossa kuvista tuttu Viipurinlinna. Tutustuttiin museoon, jossa meille kerrottiin ajankohtaisesta näyttelystä. Tornissa tehtiin kunnostustöitä eikä tällä kertaa päässyt ylös katselemaan kaupunkia.

Linnan jälkeen oli vuorossa pääkohteemme, kunnostettu Alvar Aallon kirjasto Torkkelin puistossa. Ja olihan se upea, ja mikä onni, että se sitten vihdoinkin oli korjattu kaiken sen kokeman kurjuuden jälkeen. Jussi Mäntysen tuttu Hirvi löytyi kirjaston edestä. Hyvällä mielellä lähdin kohti seuraavaa kohdetta.

Lounaan jälkeen oli vuorossa Viipurin hieno taidemuseo, Viipurin Eremitaasi on Pietarin Eremitaasin sivupiste. Komea rakennus on Uno Ullbergin 1930-luvulla suunnittelema uusklassismia ja funktionalismia edustava rakennus. Se on 1500-luvun lopulla rakennetun Panssarilahden bastionin päällä, ja sieltä avautui upea maisema Suomenvedenselälle. Rakennus oli jo sinänsä mielestäni mielenkiintoinen ja nyt näytteillä oli monta hienoa muotokuvaa, joista Eremitaasin oma opas kertoi mukavasti. Oma suosikkini oli tuntemattoman taitelijan tekemä ”Heikkomieleninen Ksenija Petrova”. Toiselle sijalle nousi kuva ruhtinattaresta joka oli saanut lisänimen Princesse Moustache, hurja naisihminen, joka on ollut Pushkinin Patarouva runoromaaniin päähenkilön prototyyppi.

Museon jälkeen oli vuorossa todella tunnettu kohde, Monrepos. Jostain syystä olen aina kuvitellut että puisto on keskellä kaupunkia, vähän niin kuin Dublinin Stephen’s Green tai Lontoon Hyde Park. Mutta puisto olikin, voisiko sanoa kaupungin ulkopuolella. Se oli kovan korjausurakan alla ja edessä. Muutama kohta ja kaarisilta muistutti Annikki Tähten antamaa kuvaa, mutta paljosta oli

kyllä muisto vain. Oppaamme kertoi monesta puiston kohtaamasta vaikeudesta ja ongelmasta ja myös joistakin ratkaisuista. Toivottavasti edessä on loistava tulevaisuus.

Ilta oli kaunis ja sen sai viettää ”vapaalla”. Torin edessä rannassa oli mukavanoloinen pikkuravintola, jonka terassilla iloinen trio soitti mukavasti. Tuli mieleen vanhan Viipurin kansainvälinen maine ja tunnelma.

Sunnuntai vei minut ja muut ulos kaupungista. Matka suuntautui kohti Kuokkalaa, Pohjolan Rivieraa. Oppaamme kertoi bussin ajaessa maisemien läpi alueen historiasta, joista minulle tuli vähän surumielinen olo. Katselin ikkunasta vanhoja tyhjiä rakennuksia joita ei enää kukaan voi pelastaa. Välissä vilkkui sitten uusia komeita pytinkejä, ja upeaa pitää hiekkarantaa.

Terijoen keskusta oli suurempi kuin mitä olin kuvitellut, ja Kirkko-Joosepin kirkko oli kauniisti keskellä kylää. Josef Stenbäckin kaunis kirkko oli myös toiminut elokuvateatterina, mutta oli nyt taas kirkko.

Lounaan jälkeen seurasi käynti Ilja Repinin kotimuseossa, Penaty-huvilassa. Huvila oli mielestäni iso, mutta niin siellä olikin kestitetty paljon vieraita. Ruokasalissa oli hauska detalji, vähän saarnastuolimainen rakennelma nurkassa. Sinne pantiin ruokapöydässä mokannut vieras tai isäntä itsekin hauskuuttamaan muita. Paha moka oli esimerkiksi toisen palveleminen. Jokaisen piti hoitaa itsensä, Repinin pariskunta ei halunnut palvelusväkeä passaamaan. Jokaisen piti itse riisua päällysvaatteensa ja ripustaa ne naulakkoon. Tämä huvila ei ollut kuitenkaan alkuperäinen, se oli tuhoutunut sodassa 1944. Vuonna 1962 rakennettiin uusi huvila vanhojen piirustusten mukaan. Talossa oli kuitenkin yllättävän paljon alkuperäisiä huonekaluja, tauluja ja erilaisia esineitä. Ilja Repinin yksinkertainen hauta oli taitelijan toivomusten mukainen.

Illallista saimme nauttia kuuluisassa ravintola Espilässä. Vanha kunnon Espilä oli kuitenkin tuhoutunut sodassa ja tämän päivän Espilä rakennettiin vuonna 2016. Espilässä oli haettu vanhaa tunnelmaa ja ulkonäköä, ja ilmeisesti aika hyvin siinä onnistuttukin.

Viimeisenä päivänä saimme omatoimisesti tutustua kuuluisaan Viipurin kauppahalliin ja toriin. Torilta ostin muutaman hyväksi kehitun luudan. Ihan sattumalta osuimme evankelis-luterilaiseen Pietarin ja Paavalin kirkkoon. Siellä meille kerrottiin että, kirkossa siunataan vielä tänä päivänä sodassa kaatuneita ennen kuin heidät lähetetään kotiin Suomeen viimeiseen lepoon. Siunauksen hoitaa 80-vuotias pappi Lappeenrannasta. Mikael Agricola, tuttu patsas, valvoo kirkon vieressä. Kerittiin vielä katsomaan kaupungin kaunista ortodoksikirkkoakin.

Matkan varrella ohitettiin Koiviston saari ja laukauksistaan historiaan jäänyt Mainila. Nähtiin myös Mannerheimin linjan tankkiesteet. Ja nyt sain tietää, että niin tutut Havin kynttilätkin alun perin tulivat tehtaalta, joka jäi rajan taakse.

Sitten Saimaan kanavan yli kohti kotimaata.

Matka oli hyvin suunniteltu ja antoisa, taas kannatti lähteä mukaan. Matkaseura oli mukavaa, kuten ennenkin. Kivat muistot, mutta surulliseksi teki vanhat huonokuntoiset rakennukset, jotka omistusepäselvyyksien takia jäivät hoitamatta.

matkantekijä Lena Backman